

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér.)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. JANUÁR 22.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 17. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— „
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mításal díjszabás szerint

A házaszályrevízió.

Kassa, január 21.

A revízió ellen sokáig az obstrukció miatt foglaltak állást az emberek. Hát igaz, hogy az a kisebbség, a mely a nemzetietlen törekvések ellen a szintiszta magyar nemzeti eszme érvényesüléseért küzdött, azt hitte, hogy obstrukciót csakis a nemzet érdekében csinálhatnak a kisebbségek. Sajnos, azóta láthattuk, hogy csinálhat a nemzet ellen is obstrukciót egy kisebbség, ha tud élni azokkal a szabadságokkal, a miket a mostani házaszályok biztosítanak a kisebbségeknek.

A közelmúltban elszenvedett tapasztalatok után veszedelmes dolog volna a mostani házaszályok mellett megkezdeni az általános választási jog törvényjavaslatának tárgyalását. Ezt a kérdést, a mely kihát a nemzet jövőjére, állami egységességre, alkotmányára és kulturájára egyaránt, nem lehet megtárgyalni a mai házaszályok gyöngé és ingadozó védelme mellett. Az új törvényben érvényesülni kell a magyarság érdekének, de a mostani házaszályok mellett ellenkező érdekek is érvényesülhetnek.

A nemzetiségeknek egy maroknyi érdekcsoportja szembe helyezheti magát az ország akaratával és munkálanságra kényszeríti a parlamentet, a parlamenti házaszályok erejével épen. Olyan nemzet, amely komolyan keresi a belső megerősödést, csak félmunkát végez, ha a hasznos erőket szabadjára ereszti. Vannak ártalmas erők is, amelyek a belső összeforrást ellenséges energiával megtámadják, az egymáshoz tapadó részeket szétfeszítik — ezeket az ellenséges erőket meg kell fékezni. És ha ezt nem lehet csak házaszályrevízióval, akkor a nemzetnek nincs és nem lehet fontosabb, sürgősebb érdeke, mint megcsinálni a revíziót.

Kétségtelenül igaz, hogy a házaszály-reviziónak a szándéka kellemtelen emlékeket idéz fel a múltból. Tisza István is azt akarta és rosszul akarta. Ezt el ne felejtsek azok, a kik a Tiszára való visszaemlékezésével zavarják ezt a kérdést. El ne felejtsek, hogy más volt Tisza István szándéka és más a nemzeti kormány szándéka. Tisza a nemzeti törekvések letörése végett akarta a revíziót, a mai

kormány a nemzeti törekvések biztosíthatása végett akarja.

Az általános választói jog alapján megalakuló parlamentbe olyan csoportok is kerülhetnek, amelyek a nemzet törekvéseivel szembe helyezkedhetnek. Az előrelátás hiányára való, ha ezeket a csoportokat meg nem fosztanók azoktól a feltételektől, amelyek nemzetietlen küzdelmüket lehetővé tennék. Az idegen irányzatok miatt kell első sorban megváltoztatni a mostani házaszályokat, mert ezek a népparlamentet kiszolgáltatják a nemzetközi és a nemzetiségi törekvéseknek, ami az ország romlásáért egyértelmű lenne.

Nagy és fontos feladatok várnak az eljövendő népparlamentre. Ennek a parlamentnek a munkaképességét tehát biztosítani kell. Lehetetlen kell tenni a technikai obstrukciót, ugyan, hogy a szólásszabadságon sérelem ne essék.

Olyannak kell lenni a reformnak és olyan lesz, hogy a nemzeti törekvések dolgában még az obstrukció se zárassék ki. A nemzet jogánál szentebb jog nincsen. Az ellene irányuló harc lehetősége is merénylet. Emberek és intézmények szabadossága nem adhat módot az ellene való küzdelemre. Amikor a nemzet jogait követelik, csak eszelősök és gonosztevők követelik a szólásszabadságot, hogy küzdhessenek a nemzet ellen.

A házaszályrevízió tehát első sorban nemzetietlen támadások ellenében akarja megvédeni a parlament munkaképességét. Ezt a tendenciát meg kell becsülnie mindenkinek, rettegnie tőle senkinek se kell, mert föltesszük, hogy hazaáruló törekvéseket programszerűen senki se akar majd érvényesíteni az új parlamentben.

Az ország tehát bizvást megnyugodhatik vezető politikusainak revíziós szándékaiban. Jót akarnak és a nemzetnek akarják. És hogy a kérdéssel épen most foglalkoznak, abban is igazuk van. Mert a házaszályrevízióval most kell foglalkozni, mert most megvalósítható és elodázhatlan feladatok megoldását nem szabad bizni olyan időre, amikor a megoldás kétséges lehet.

Apellálás a nemzethez.

A Magyar Hirlap cikke.

Uj választást akar.

Egy kiváló politikusunk kezéből a Magyar Hirlap mai száma vezércikket közöl, mely a házaszályrevízió ügyével kapcsolatban új szempontokat vet föl és kever belé a megindult vitába.

A politikus, akit a lap nem nevez meg, attól fél, hogy ugyanaz az anarkia, mely egyfelől a revíziót aktuálissá teszi, másfelől most a revízió körül háborog, csak egy módon gyógyítható s ez az egy mód nem függ össze a házaszályrevízióval.

Hogy mi ez a mód, ezt is elárulja a cikk. *Mindenütt és mindenkor, ha a törvényhozás nem funkcionál, a nemzethez kell fordulni, hogy tetszik e nekik ez az állapot, nem akar-e más parlamentet?*

Tiszteljük a Magyar Hirlap kiváló politikusát, de még sem lehet olyan kiváló, mert elsősorban rosszul ítél. Ennél a parlamentnél jobban funkcionáló parlamentet álmolni sem lehet. A házaszályrevízió körül egy kicsit zug a háborgás, de azért meg fogják ezt a javaslatot is szavazni. Azt a „kiváló politikus“ sem gondolta komolyan, hogy most jó volna választást csinálni az országban. A mostani helyzet mindenre lehet alkalmas, csak arra nem, hogy választást csináljunk. Egyébként a cikk eredeti ötlete ugylátszik csak arra való, hogy az ijedősebb függetlenségi képviselőket meghökentse. Aki megjed megérdemli, hogy féljen. De az is bizonyos, hogy a koalíció egyéb pártjainak sincs nagy oka, most a választást sürgetni.

Betiltott szocialista gyűlés.

Elkobzott röpiratok.

A rendőrség tüntetéstől tart.

A kassai szociáldemokrata pártvezetőség, ma este 7 órára a Schalkház termében tartandó népgyűlést hirdetett a választójog reformja ügyében. A népgyűlést röpiratokon hirdette a párt s ezeknek a röpiratoknak a tartalma és hangja hatósági beavatkozást provokált.

A kassai kir. ügyészség a röpiratban lázítást és az állameszme ellen való izgatást konstatált s ezen indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a röpirat elkobzását. A röpirat lefoglalását több rendőrrel Hudopkó István ügyeletes rendőrtiszt végezte, aki a László Béla nyomdájában talált néhány példány nyomtatványt lefoglalta. Váczy József főkapitány most a mára hirdetett népgyűlést nem engedélyezte.

A főkapitány a gyűlés betiltását azzal indokolja, hogy a szociáldemokrata párt már a gyűlést hirdető felhívásban törvénybe ütköző dolgot követett el nem lát tehát garanciát arra nézve, hogy a gyűlés sima

lefolyasu lesz s nem lép túl a komoly politikai megbeszélés határait. A főkapitány határozatát délután kézbesítik a kassai pártszervezetnek, mely a rendőrségi végzést bizonyára megfelelőbbé a tanácshoz.

A rendőrség a betiltásra való tekintettel, ma este tüntetéstől tart s ezért a Schalkház körül megerősített rendőrszereket állít fel, valamint az esetleges rendezavarások meggátolására készenlétről gondoskodik. A magunk részéről zavargástól nem tartunk, mert a kassai szociáldemokrata párt fegyelmezetttségéről már többször tanúságot adott s most is gondoskodni fog arról, hogy a munkásság magatartása ki ne hívja a rendőrség fellépését.

Sikkasztó postamesternő.

12.000 korona hiány.

Vizsgálóbiztos — Kassáról.

Folyik a rovincsolás.

A kassai posta és távirda igazgatóság kerületében, a máramaros-megyei *Bogdán* község postahivatalában nagyobb szabású sikkasztás történt. Egy, a következményekről és a tisztesség parancsáról megfélekezett nő, a postamesternő eddig megállapított adatok szerint több mint 12.000 koronát sikkasztott el. Tudósítónk utána járt a dolognak s a kassai posta és távirdaigazgatóságnál a következő felvilágosítást nyerte:

A budapesti posta és távirai központi számvevőség, már régtől óta rendetlenségeket tapasztalt a bogdáni postahivatal ügykezelésében, különösen a pénz elszámolásánál. Amidőn a rendetlenség mind szembeötlőbb lett és egyre gyanusabb színezetűvé vált, átírtak a kassai posta és távirda igazgatósághoz s a vizsgálat megindítását kérte a központ. A vizsgálat elrendelésére főleg az szolgáltatott okot, hogy nemrégiben egy 1600 koronát tartalmazó *Amerikából érkezett pénzes levél, nem jutott rendeltetési helyére.* A pénzeslevelet *Marion Gusztáv* newyorki munkás adta fel egy bogdáni rokona címére. Ez a levél eltűnt. A feladó azonban jogosan reklamálta s ez vezette reá a postát a sikkasztásra.

A kassai posta és távirda igazgatóság dr. *Balog István* segédtitkár, mint vizsgálóbiztos, ezelőtt egy héttel kiküldötte a bogdáni postahivatal felülvizsgálására. *Szöke Károlyné*, a postamesternő, a vizsgálóbiztos előtt bevallotta bűnét. *Elmondotta, hogy felbontotta az amerikai pénzeslevelet s azonkívül számos kisebb-nagyobb postaküldeményt a saját céljaira használt fel.*

A vizsgálóbiztos egy heti tüzetes rovincsolás után megállapította, hogy az eddigi hiány 12500 korona s még néhány száz korona hiány várható a vizsgálat során.

Szöke Károlyné, egy miniszteri tisztviselő fiatal, szép özvegye. Férje másfél év előtt halt meg s az asszony így került a máramarosmegyei kis faluba. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy a pénzt családjárára költötte. Nagy nyomorban volt, özvegysege első idejéből adósságok terhelték s hogy a megélhetési feltételeit megszerezze — sikkasztott.

A csendőrség a bűnös postamesternőt letartóztatta és átkísérte a máramaroszigeti ügyészség fogházába. A kassai posta- és távirdaigazgatóság vizsgálóbiztosa, még néhány napig *Bogdán* községben marad.

Halálba menekült katona.

Öngyilkosság a Széchenyi-ligetben.

Manlicherrel agyonlőtte magát.

Ma reggel 7 óra tájt egy hatalmas dörrenés hangja riasztotta fel a Széchenyi-ligetben cirkáló rendőröket. Rövid keresés után, a hang irányában haladva, a Széchenyi-ligetnek, a *Fleischer* és *Schirger* gyár felé vezető útján, a rendőrök egy katona véres hulláját lelték fel.

A rendőrök azonnal jelentést tettek az öngyilkosságról az ügyeletes rendőrtisztviselőnek, aki viszont a katonai hatóságot értesítette az esetről.

Fél tíz óra tájban, a katonai bizottság megjelent az öngyilkosság színhelyén. Az öngyilkos *Fuchs Károly*, 25 éves, 34. gyalogezredbeli közkatona. Harmadéve szolgál s most a öszen szabadult volna a katonaságtól. *Fuchs Károly* tegnap délután szolgálati fegyverével eltávozott a kaszárnyából. Estére várták, hogy visszajön, de nem jelentkezett. A katonai hatóság, már szökevénynek vette, amidőn a szerencsétlen fiatal ember halálának híre érkezett. *Fuchs Károly*, az abaujmegyei Szepsi községből való és jó módu szülők gyermeke.

Hogy mi indította, végzetes elhatározásának végrehajtására, azt még megállapítani nem sikerült.

Fuchs, a Manlicher-fegyverrel szájába lött s a golyó teljesen szétrombolta agyvelejét, rögtöni halált okozott.

A fegyverben több éles töltést találtak.

A katonai hatóság az öngyilkost a helyi örségi kórház hullaházába szállította.

TÁVIRAT — TELEFON.

A pozsonyi-bécsi villamos

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 21.

A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnököl. A napirend előtt bejelent, hogy *Varga Károly* szabadtársi képviselő halálával megüresedett mandátumra a választás kiírásáról intézkedett.

A napirend fölött ezután szenvedélyes vita indult meg. *Farkasházy Zsigmond* kifogásolja *Návay Lajos* tegnapi elnöki eljárását, aki megadta másnak a szót, mielőtt szóló *Farkasházy* beszédét befejezte volna. Felhozta, hogy *Lengyel Zoltán* indítványt tett arra, hogy miután a Pozsony határszéli vasut ügyét, a közlekedési bizottság ebben az ülészakban nem tárgyalta, ennél fogva azt a képviselőház elé nem lehetett hozni. Ellenindítványt tett a javaslat mellőzésére. *Návay* megszavaztatta a Házát, s noha a többség ellene szavazott a pozsonyi-bécsi villamos napi-

rende tüzésének, amint ezt az ellenpróba is igazolta, az elnök mégis úgy enuniciálta a határozatot, hogy a Ház a napirendre szavazás mellett szavazott.

Justh elnök figyelmezteti *Farkasházy Zsigmondot*, hogy tartózkodjék az elnökség meggyanusításától.

Návay Lajos kijelenti, hogy a diszidens képviselők eljárásában a technikai obstrukció megindulását látja. (*Tiltakozás a diszidensek között.*)

Erre vall, hogy a Ház munkaidejét felesleges napirendvitákkal elforgácsolják. Eljárását igazolja s fenntartja tegnapi állításának helyességét.

Sziklay Ottó a Pozsony—bécsi villamos vasut ügyében szólalt fel.

Bozóky Árpád a házszabályrevízió ellen beszélt.

Szucsín és *Popp Csicsó* nemzetiségi képviselők a napirend megállapítása során szintén a házszabályrevízió ellen beszélnek.

Az ülésen megnyilvánult hangulatból észrevehető volt, hogy a pozsonyi—bécsi villamos vasut ügyét nem fogják erőltetni s valószínűleg leveszik a napirendről.

A választó jog.

— Korai hírek. —

A kormánykörökből, ma erőyes és határozott hangú nyilatkozat érkezett, mely kijelenti, hogy minden, a választójog törvényjavaslatára vonatkozó hír alaptalan és önkényes kombináció, mert a kormány, még a törvény szövegezéséhez hozzá sem látott.

Uj horvát obstrukció.

A házszabályrevízió ellen.

Zágráb, jan. 21.

Vajda Sándor nemzetiségi képviselő ma egy újságíró előtt kijelentette, hogy a horvát képviselők kíméletlen és elszánt obstrukciót indítanak a házszabályrevízió ellen.

Összeütközött vasutak.

2 halott, 2 sebesült.

Milanó, jan. 21.

Milanó és Róma között ma délelőtt borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. Két személyvonat, hibás váltóállítás következtében egymásnak ment. Az összeütkezésnek 25 súlyos sebesültje és 2 halottja van.

UJDONSAGOK.

Árpád és az Árpádok.

— Egy csodaszép könyvről. —

A Magyar Tudományos Akadémia nemrég ünnepi nagygyűlésen megülte *Árpád* vezér halálának évfordulóját. *Thaly Kálmán* azonban nem elégedett meg a jelentős évforduló muló természetű dicsőítésével, hanem gondoskodni kívánt róla, hogy a hazaszerző bölcsnek és hadvezérnek — mielőtt még szobor hirdetné — ércnél is maradandóbb emlék hirdesse örök dicsőségét. E célból a Franklin-társulat irodalmi tanácsában indítványt tett, hogy a történelmi dátumot ünnepelje meg a társulat ez alkalomhoz méltó diszmi kiadásával.

A diszmi most megjelent s megállapítható, hogy e nemből ilyen irányu, jelentőségű és fényű könyvvel a külföldi irodalmak sem dicsekedhetnek. Hadverő *Árpádnak* már-már ködbe vesző alakját, korának szellemét, házának több évszázados történetét ugyanis épp oly kimerítően ismerteti és jellemzi e pazar diszmi, mint ahogy földolgozza a magyar irodalom, hagyomány,

művészet és költészet emlékeit, melyek e nagy nemzetség kiválóbbjait a szerető és csodáló képzelet nimbuszával övezve, hol a mítosz, hol a legendák, hol pedig a mondák hőseivé avatták.

A munkához tgrmészetesen a vezető szellemek egész táborának közreműködésére volt szükség. Az Árpád és az Árpádok megírásában részt is vettek legelső írónk és tudósaink: *Angyal Dávid, Békefi Remig, Márki Sándor, Szinyey József, Beöthy Zsolt* egyetemi tanárok, Berzeviczy Albert volt miniszter, Fejérfataky és Hampel udvari tanácsosok, Karácsonyi János kanonok, *Károlyi Árpád* a bécsi levéltár igazgatója, *Rónai-Horváth Jenő* honvédtábornok, *Szendrei János* miniszteri tanácsos, míg a mű szerkesztését dr. *Csánky Dezso* akadémikus végezte. A szöveg változatos, lebilincselő érdekességű menetét *Benczur, Feszty, Kallós, Ligeti, Lotz, Munkácsy, Strobl, Székely Bertalan, Zala, Edvi-Ilés* és más festő- és szobrászművészeink elragadó szépségű pazar illusztrációival találkoztunk, a bekötési táblát pedig *Holló Barnabásnak* Árpádot ábrázoló plakettje díszíti.

— A szinügyi bizottság ülése. A szinügyi választmány tegnap délután 4 órakor Szalay László főispán elnöklete alatt ülést tartott. A választmány megengedte az olasz opera előadásokra, a helyáraknak 20 százalékkal való felemelését. Megengedte a bizottság, hogy Komjáthy, hirdetői függőnyt alkalmazzon a színházban. Eder az erkölcs-telendáborokat kifogásolta. (Ugyan, Ugyan?) A direktor azonban megnyugtatta a polgármestert, aki csak éppen, hogy mondjon valamit azért volt az erkölcs-telenség ellen. Mert bizony, ha erkölcs-telenség darabok dívatja járná, erről mi is tudnánk, no meg a közönség is!

— Közgyűlés. A szikszói hitelintézet vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentését és javaslatát, olyan módosítással, hogy az intézet ez éven is a régi osztalékot, vagyis részvényenkint 12 koronát fizet, a közgyűlés elfogadta.

— A csatornázás ügye. Kassa város csatornázási és vízvezetési bizottsága e hónap 23-án délután 4 órakor Eder Ödön polgármester elnöklete alatt ülést tart, amelyen több, a csatornázással összefüggő fontos ügyet tárgyalnak.

— Vadászaton agyonlőtt önkéntes. — Ma délután temették el a katonai kórházból Kossuth Gyula, honvédönkntest, akit a hidasnémeti vadászat az erdőor golyója halálra sebesített. A szerencsétlen önkéntes okleveles erdész volt és a selmeczbányai erdészeti akadémiát végezte.

— Törvényhatóságok az iskolahajóért. Kolozsavárról jelentik: A városi tanács azzal a tervvel foglalkozik, hogy a városban házról-házra járva, gyűjt az iskolahajóra s hogy átiratban ugyanerre az eljárásra kéri az ország többi törvényhatóságát. Az ily módon szerzett összeget átadják az államnak országos alapítványul egy vagy több iskolahajó építésére. Ebben az ügyben legközelebb értekezletet tartanak, hogy a városi közgyűlés elé kész tervet terjesztessenek.

— Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számában, a Kath. Legényegyesületről irt tudósításunkban, néhány szó és egy mondat kihagyása következtében értelem zavaró hiba történt. A közgyűlésről szóló tudósításunkat oda javítjuk, hogy Ráth Evermod beszéde után, Ottó Alajos olvasta fel az Egylet 20 éves történetét.

— Négy hétig a föld alatt. Newyorki jelentés szerint, sikerült megmenteni azt a három bányászt, akik december hó 24-én

a nevadai aranybányában rekedtek és közel egy hónap óta el voltak zárva a világtól ezer lábnyi mélységben. A szellőző csatornákon át köteleken bocsátották le a szerencsétlen bányászoknak eledelt és italt és telefonos összeköttetést létesítettek velük. A mentők egész raja volt talpon éjjel és nappal, míg sikerült megközelíteni a bezárt bányászokat s tegnap este szerencsésen felhozták a mélységből mind a hármat. Teljesen jól érzik magukat.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Kedden: Szent Péter esernyője.

Szerda: Nyolcadzor A varázskeringő. Operette 3 felvonásban.

Csütörtök: A vig özvegy. Operett 3 felvonásban.

Pénteken: A képzelt beteg. Operette 3 felvonásban.

Szombaton: 20%-al felemelt helyárakkal az olasz operatársaság első vendégfelléptével: „Bajazzók.“ Opera 2 felvonásban. Utána „A parasztbecsület.“ Opera 2 felvonásban.

Vasárnap: Délután leszállított helyárakkal János vitéz. (Dajjáték). Este A betyár kendője. (Népszimnő.)

Hétfőn: Bérletszünetben, 20 százalékkal felemelt helyárakkal, az Olasz Opera Társaság második vendégfelléptével: Carmen. Nagy opera 4 felvonásban.

Kedden: Bérletszünetben, 20 százalékkal felemelt helyárakkal. Az Olasz Opera Társaság harmadik vendégfelléptével: Faust. Nagy opera 4 felvonásban.

Szerdán: Rendes helyárakkal, páratlan bérletben: Jászol. Szimnő 3 felvonásban.

Csütörtökön: Bérletszünetben, 20 százalékkal felemelt helyárakkal, az Olasz Opera Társaság negyedik vendégfelléptével: Aida. Nagy opera 4 felvonásban.

Pénteken: Bérletszünetben, 20 százalékkal felemelt helyárakkal, az Olasz Opera Társaság ötödik vendégfelléptével: Carmen. Nagy opera 4 felvonásban.

Munkáseelőadás.

A *bűnös*. Woss Richárd 3 folvonásos drámája került színre munkáseelőadásul. A darab a büntettes felelősségének a kérdését feszegeti és azt a tételt igyekszik szemléltetnie, hogy az egyén felelőssége semmivé törpül a társadalom bűnözésére kényszerítő berendezése mellett. Egy valaha jobb sorban élt, de gyilkosság miatt ártatlanul elítélt ember husz évi raboskodás után szabadul ki, az igazi gyilkos halálos ágyon tett vallomása alapján. Meggyötört és elfáult idegzetével kerül haza, tönkrezüllött családjához, ahol a rettenetes nyomor szivettépő ereje, olyannyira elkeseríti, hogy előugorva, rejtékhelyéből, ahonnan végignézte és hallgatta családja elnyomorítottjának brutalitásait, — egy keze ügyébe eső fejszével leüti azt az embert, aki imádot feleségét agyongyötörte, leányának kerítője volt és fiát majdnem gyilkossá tette.

A mese megdöbbentő részletei és az egész darab komor képe mély szánalommal töltik el a nézőt ama szerencsétlen ember iránt, akit a költő elébe állít. De a költőnek nem adhat igazat, és nem fogadhatja el általánosításul ezt az esetet — egy büntett történetét — általában a büntettek felelőtlenségének a bizonyítására. Az öntudatában és értelmiségében fejlődő emberiségnek nem arra kell törekednie, hogy az egyént felmentse a legfölemelőbb emberi tulajdonság: a felelősség alól, hanem ellenkezőleg mindenképen arra kell megedzenie az egyént,

hogy a legnagyobb ényomatás sulya alatt se tagadja meg öntudatos embervoltát. Ennek az lesz az első és legfőbb következménye, hogy az ember, felelőssége tudatában legyőzi a külső körülmények kényszerítő erejét és az önmaga lelkéből törekszik a jóra: az emberségre. Az emberséges ember pedig nem öl, hanem él.

A rossz társadalmi berendezkedés lehet enyhítő körülmény, sok konkrét esetben teljes melegség is, de csak nagyon is gyenge lelkekre nézve, akik nem bírtak felülkerekedni a körülményeken. Ezért nem tehetjük magunkévá e dráma tanítását, mert gyávaság és embertelenség volna, ha helyeselnék a gyengék átokszavát melyet az örvény mélyéből zudítanak a vesztőket okozó társadalomra. Nem az elbukottak átkai, hanem a felelősségük tudatában előretörők győzedelmes tettei javítanak a társadalmi berendezkedésen.

Az előadás jó volt. Komjáthy, Rác dr., Faragó és Bartha igen szépen játszottak, ugyszintén Etsy Emilia és Bodroghy Lina is. — A színház majdnem egészen megtelt, a jó előadásnak hálásan tapsoló közönséggel. (—r.)

Molieré-est a színházban. A kassai színpadon péntek este Molieré egyik remekét, a Képzelt beteg című vigjátékot adják. A címszerepet Faragó Ödön játsza, aki nagy ambícióval készül erre a klasszikus alakításra. A társulat drámai személyzetét ezen a héten csak ez a remekmű foglalkoztatja, s így szép előadást remélhetünk.

A Vig özvegy — Kállai Lujzával. Csütörtökön este Lehár csodaszép muzsikája fog ismét felcsendülni színházunk orkeszteréből, a párisi negykövetségi palota dísztermében pedig Kállai Lujza fogja nemesen hangzó éneke kíséretében odadobni a keztyüt Pápay Danilónak, 3 felvonás művészi szépségekben bővelkedő szerelmi harcára. — Ma a Varázskeringő jegyében állunk, annál élvezetesebb lesz tehát visszamelegedni ezen az estén a Vig özvegy mult évadbeli meleg és zajos sikerű színházi estéire, melyek Kállai Lujza színjátszó és énekművészetének oly sok és megérdemelt elismerést termettek. A Lehár zenéje pedig még sokkal élvezetesebb lesz, mert most már nem zaklat minden malacbanda és kintorna meg grammophon a Vig özvegy dallamaival. — Tehát a viszontlátásra!

A hét műsorából. A hét műsorán kipróbált sikerű darabok szerepelnek. Ma kedden a Szent Péter esernyője című vig szimnő második előadását látjuk, páros bérletben. Szerdán a Varázskeringő kerül színre nyolcadzor. Eddig minden előadás zsufolt ház előtt folyt le, remélhetőleg a szerdai előadás is általános érdeklődést fog kelteni. Csütörtökön a Vig özvegy gyönyörű muzsikája kínál élvezetet. A címszerepet először ez idén Kállai Lujza játsza. A hét végén kezdődnek az olasz operaelőadások.

RÁKÓCZI SORSJEGYEK

II. RÁKÓCZI FERENC KASSAI

::: LOVASSZOBÁRA. :::

FŐNYEREMÉNY 40.000 K.

EGY SORSJEGY ÁRA

I KORONA.

FŐELÁRUSÍTO: KASSAI JELZÁLOGBANK.

Kapható minden kassai pénzintézetnél és dohánytözsdeben. ::

MEGHIVAS.

AZ ENCSI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

X. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1908. évi február hó 9-én délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor Encsen saját üzleti helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

TÁRGY:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
3. A számadások megvizsgálása, a nyereség felosztása és ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása.
4. Az összigazgatóság megválasztása.
5. Esetleg megüresedett felügyelő bizottsági tag helyének választás utján leendő betöltése.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Ahozat: . . . 16084 K 42 fill.

FIGYELMEZTETÉS! Felkértem a t. c. részvényesek, hogy a közgyűlésen való részvételük céljából az alapszabályok 5. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napnak bármelyikén, de legkésőbb a közgyűlés napján a közgyűlés megnyitásától igazolványukat részvényeiknek letéteményezésé mellett az igazgatóságtól a társaság üzlethelyiségében átvenni sziveskedjenek.

IGAZGATÓSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

Az elmúlt 1907. évi általános, országos, sőt európai rossz pénzügyi viszonyok egyáltalán még a legtávolabbról sem érintették takarékpénztárunkat. Nem szorultunk visszleszámítolásra, nem is vettük azt igénybe és mégis teljes mérvben kielégítettük ügyfeleink hitelszükségeit. Nem bocsátkoztunk távoli kalandos leszámítolásokba, megmaradtunk a magunk helyi és környékbeli szerény, de annál biztosabb üzleti körünkben. Még a leszámítolási kamatlábat sem emeltük fel és az elért üzleti eredmény az eddigieket fölülmulta. Ime szóljon maga a száraz üzleti jelentés:

Pénztári forgalom:

Pénzkészlet 1907. január 1-én	12668 K 49 fill.
1907. évben befolyt	2814910 „ 63 „
	2827579 K 12 fill.
1907. évben kiadatott	2807317 „ 34 „
Maradvány 1907. december 31-én	20261 K 78 fill.

Betétek:

Takarékbetétek állaga 1907. január 1-én	570775 K 32 fill.
1907. évben betéttett és tőkésített	309091 „ 87 „
	879867 K 19 fill.
1907. évben kivételt	364554 „ 34 „
Betétállomány 1907. december 31-én	515312 K 85 fill.

Váltók:

Váltótárca 1907. január 1-én	635879 K — fill.
1907. évben leszámítoltatott	2254527 „ — „
	2890406 K — fill.
1907. évben beváltatott	2250023 „ — „
	640383 K — fill.
Leiratott	240 „ — „
Váltótárca 1907. december 31-én	640143 K — fill.

Jelzálog kölcsönök:

Jelzálog kölcsönök állaga 1907. január 1-én	15724 K — fill.
Vissza fizetések az év folyamán	3924 „ — „
Jelzálog kölcsönök állaga 1907. decemb. 31-én	11800 K — fill.

A mutatkozó 24437 K 42 fillér nyereség felosztására nézve a következő indítványunkat vagyunk bátrak előterjeszteni:

1. Osztalék fejében a teljesen befizetett részvénytőke után 8% . . . . . 8000 K — fill.
  2. Tartalékalap 10% . . . . . 2443 K 74 fill.
- és ezen felül még . . . . . 5640 K 68 fill. . . . . 8084 „ 42 „
- Átvitel: . . . 16084 K 42 fill.

3. Igazgatósági elnök tiszteletdíjára	2000 „ — „
4. Igazgatósági tagok jelenléti díjazására	2911 „ — „
5. Felügyelő bizottsági tagok jelenl. díjazás.	1040 „ — „
6. Intézeti titkár tiszteletdíjára	300 „ — „
7. Főkönyvelő jutalmazására	641 „ — „
8. Könyvelő jutalmazására	534 „ 50 „
9. Pénztárnok jutalmazására	534 „ 50 „
10. Szolga jutalmazására	150 „ — „
11. Vidéki tudósítók díjazására	167 „ — „
12. Közművelődési és jótékonycélra	60 „ — „
13. Erzsébet alapház javára	15 „ — „

Összesen: . . . 24437 K 42 fill.

Van szerencsénk még a következő indítványokat a t. közgyűlés elé terjeszteni:

- a) Kérjük évi jelentésünket tudomásul venni, az ezennel be-terjesztett számadásokat megvizsgálni, a mérleget megállapítani, a nyereség felosztása iránt javaslatunk értelmében határozni és ezekkel kapcsolatban az igazgatóság- és felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni.
- b) Kérjük az összigazgatóságot megválasztani.
- c) Kérjük az esetleg megüresedett felügyelő-bizottsági tag helyének választás utján leendő betöltését.
- d) Kérjük az osztalék folyósítását mai naptól kezdve elrendelni.
- e) Kérünk a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tagot megválasztani.

Mielőtt az elmúlt 1907. évi üzleti eredményről szóló jelentésünket befejeznék, igaz fájdalommal kell megemlékeznünk az intézetünk egyik alapítójának s volt igazgatósági elnök-helyettesének Dr. Szepessy Zsigmond ur és az igazgatóság egyik buzgó tagjának, Fay Béla ur elhunytáról. Dr. Szepessy Zsigmond ur egyik lelkes alapítója, alapítás óta egyik odaadó, tevékeny igazgatósági tagja, majd igazgatósági helyettes elnöke volt az immár virágzó takarékpénztárunknak.

Fay Béla ur pedig több év óta kitartó, kötelességtudó, szorgalmas tagja volt takarékpénztárunk igazgatóságának. A két igazgatósági tag elhunytával nagy a mi veszteségünk.

Indítványozzuk a közgyűlésnek, méltóztassék mind Dr. Szepessy Zsigmond ur, mind Fay Béla ur emlékéért és az Encsi Takarékpénztár Részvénytársaság alapítása, igazgatása és felvirágzása körül szerzett érdemeiket jegyzőkönyvileg megörökíteni.

Ezek után kérjük jelentésünk tudomásul vételét és az abban foglalt indítványok elfogadását.

Kelt az „Encsi Takarékpénztár Részvénytársaság“ igazgatóságának Encsen, 1908. január 9-én tartott üléséből

az Igazgatóság.

MÉRLEGSZÁMLA.

1907. DECEMBER 31-ÉN.

TARTOZIK

Főkönyvi lapszám	VAGYON	ÖSSZEG	
		korona	fillér
74	Váltótárca	640143	—
25	Jelzálogkölcsön	11800	—
39	Kötvénykölcsön	3900	—
67	Adóok folyó számlán	21930	94
24	Kincstári bélyeg és váltóúrlapokban	400	—
27	Távbeszélő biztosíték	100	—
8	Butor és felszerelés 10% leírás után	481	33
72	Előlegezett óvás díjak	212	13
77	Pénztári maradvány 1907. dec. 31.	20261	78
		699229	23

KÖVETEL

Főkönyvi lapszám	TEHER	ÖSSZEG	
		korona	fillér
1	Részvénytőke	100000	—
66	Tartalékalap	50619	97
68	Betétek és tőkésített kamatok	515312	85
18	Óvadék	2000	—
59, 78	Átmeneti váltó kamatok	5833	93
76	Átmeneti jelzálogkölcsön kamatok	166	06
40	Átmeneti kötvénykölcsön kamatok	49	—
54, 79	Fel nem vett osztalék	810	—
29	Rendelkezésre álló nyereség	24437	42
		699229	23

Fáy Gyula s. k., pénztárnok. Vitéz Viktor s. k., elnök.
 Csoma József s. k., ig. tag. Ifj. Csoma István s. k., ig. tag.
 Deutsch Ignác s. k., ig. tag. Dr. Maláta Dezső s. k., ig. tag.
 Megvizsgáltván a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva mindenben megegyezőnek találtatott.
 Enes, 1908. január hó 9.
 Vanczák Nándor s. k., f. b. e. Dr. Sarló Vendel s. k., f. b. j. Dr. Vitéz Győző s. k., f. b. t. Bassó József s. k., f. b. t. Fülöp Herman s. k., f. b. t.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGI JELENTÉS.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsém jelenteni, hogy az intézet ügykezelését a lefolyt 1907. üzletévben folytonosan éber figyelemmel kísértük s a szabályszerűleg eszközölt vizsgálataink alkalmával annak minden ágában a legszigorubb rendet és pontosságot tapasztaltuk.

Az előterjesztett mérleg és a veszteség-nyereség számla a kereskedelmi törvény, valamint társasági alapszabályok követelményeinek

megfelelően vannak összeállítva és beható átvizsgálás alapján igazoljuk, hogy azoknak minden egyes tétele a főkönyvvel és segédkönyvekkel teljesen megegyezik.

A mérleg szerint kimutatott 24437 korona 42 fillér tiszta nyereség felosztására nézve ajánljuk az igazgatóság javaslatának elfogadását.

Végül kérjük, hogy ugy az igazgatóság, mint a mi részünkre a felmentvényt megadni sziveskedjenek.

Enes, 1908. január 9-én.

Dr. Sarló Vendel s. k., f. b. jegyző. Vanczák Nándor s. k., f. b. elnök.
 Fülöp Herman s. k., f. b. t. Bassó József s. k., f. b. t. Dr. Vitéz Győző s. k., f. b. t.

Kiadó: Murányi József.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.